

UITSPRAAK no. 19 van de Verbondscommissie Samenloop inzake "Perzisch tapijt".

Betreft : uitgebreide goederenverzekering/uitgebreide inboedelverzekering

Partijen : Verzekeraar A

en

Verzekeraar B

Verzekeraar A en Verzekeraar B hebben zich ter verkrijging van een uitspraak van de Verbondscommissie Samenloop tot deze commissie gewend ter beslechting van een geschil dat tussen beide partijen gerezen is.

Feitelijke gegevens

Een bedrijf heeft bij Verzekeraar A een verzekering lopen, waarop onder meer de schade door diefstal van goederen van derden na inbraak is verzekerd. Op zeker moment wordt bij dat bedrijf ingebroken, waarbij o.a. het Perzische tapijt van mevrouw C wordt ontvreemd. Laatstgenoemde heeft bij Verzekeraar B een uitgebreide inboedelverzekering lopen, waarop deze schade is gedekt.

Partijen verschillen van mening over de vraag wie dekking dient te verlenen.

Het geschil

In zijn memorie van eis stelt Verzekeraar A:

"De bij ons lopende goederenpolis sluit onder meer uit schade die door andere verzekeringen is gedekt (artikel x). Wij hebben de schade die mevrouw C door het verlies van het tapijt heeft geleden, vergoed. Wij vorderen dat Verzekeraar B dit bedrag aan ons terugbetaalt, omdat onze verzekering niet van kracht is door het bestaan van de inboedelverzekering.

Er is hier sprake van een samenloop-kwestie die niet wordt ondervangen door bestaande verkeersregels of overeenkomsten. Dit houdt in, dat tegen de achtergrond van artikel 277 W.v.K. het chronologische beginsel van toepassing is. De oorspronkelijke ingangsdatum van onze polis is 17 september 1971, die van de inboedelpolis 1 december 1957. Conform het chronologische beginsel gaat de inboedelpolis voor.

Verzekeraar B beroept zich op het feit dat de daar lopende verzekering van jongere datum is, omdat door het overlijden van de echtgenoot van mevrouw C de polis op 12 augustus 1981 op naam werd gesteld van mevrouw C. O.i. is de per 12 augustus 1981 gedateerde polis geen nieuw contract, maar een voortzetting van de polis die ten name stond van de overleden echtgenoot, temeer daar het dezelfde inboedel betreft.

-2-

Tevens is Verzekeraar B van mening dat onze polis een speciale polis is. Ook dat standpunt kunnen wij niet delen. In de polis zijn goederen van derden, bestaande uit perzen en tapijten, in een aparte sub opgenomen. Het bedrijf is gespecialiseerd in het reinigen van Perzische tapijten. Hierdoor bevindt zich in dit bedrijf dikwijls een grote hoeveelheid waardevolle tapijten van derden. Om te voorkomen dat het bedrijf zelf aansprakelijk wordt gesteld voor het verlies van de aanwezige tapijten door o.a. diefstal, brand etc., en de eigenaren zelf geen verzekering hebben die dekking biedt, is er een aparte sub in de polis opgenomen. Van een speciale polis is o.i. geen sprake."

In zijn memorie van antwoord stelt Verzekeraar B:

"Wij zijn van mening dat de schade niet onder de dekking van de bij ons gesloten inboedelverzekering is te brengen en wel primair op grond van het gestelde in de toepasselijke polisvoorwaarden. Bepaald wordt dat van de verzekering zijn uitgesloten voorwerpen welke zijn verzekerd op een speciale polis, al dan niet van oudere datum. De bij Verzekeraar A lopende polis dient als een speciale polis te worden beschouwd, nu op het polisblad, in afwijking van het bepaalde in de algemene voorwaarden, een speciale dekking wordt gecreëerd voor goederen van derden tot een verzekerd bedrag van f 250.000,--, waarvan f 100.000,-- tegen een speciaal tarief.

Weliswaar beroept Verzekeraar A zich in de gevoerde correspondentie op de opsomming van speciale polissen in de "Overeenkomst betreffende samenwerking Algemene en Speciale polis" en op artikel x van zijn algemene voorwaarden, dat een "mits niet elders gedekt-clausule" bevat met een dekking tot maximaal 10% van de verzekerde som, maar bedoelde overeenkomst schrijft niet bindend voor aan de leden van de Vereeniging van Nederlandsche Brandverzekeraars wat zij als speciale polis mogen aanmerken, terwijl artikel x buiten werking wordt gesteld door de speciale regeling met betrekking tot goederen van derden als omschreven op het polisblad.

Voor het geval de commissie van oordeel mocht zijn dat de bij Verzekeraar A lopende polis als een speciale polis moet worden aangemerkt, maar niettemin de "mits niet elders gedekt-clausule" niet buiten werking wordt gesteld, of van oordeel mocht zijn dat die polis weliswaar geen speciale polis is, maar de "mits niet elders gedekt-clausule" door de speciale voorwaarde op het polisblad buiten werking wordt gesteld, geldt het chronologische beginsel van artikel 277 W.v.K. In die gevallen behoeven wij evenmin dekking te verlenen.

De ingangsdatum van de bij Verzekeraar A afgesloten verzekering is 17 september 1971. Als ingangsdatum van de bij ons afgesloten verzekering geldt 12 augustus 1981. Op die datum werd immers de aanvankelijk sedert 1 december 1957 op naam van de echtgenoot lopende verzekering op naam gesteld van diens weduwe, werden de uit 1957 stammende verzekeringsvoorwaarden vervangen door de meest recente en werd een nieuw polisblad afgegeven. Er kwam een nieuw contract tot stand met vernietiging van de oude overeenkomst, speciaal op grond van het feit dat geheel vernieuwde voorwaarden werden overeengekomen. In een dergelijk geval is immers sprake van (objectieve) schuldvernieuwing in de zin van artikel 1449 lid 1 B.W. Het handhaven van de oorspronkelijke contractstermijn en het oorspronkelijke polisnummer, alsmede het ongewijzigd blijven van de verzekerde voorwerpen, doen daaraan niet af (vgl. in dit verband het commentaar van mr. J.J. van der Wansem in "De Beursbengel" van mei 1981, p. 221, naar aanleiding van uitspraak nr. 8 van de commissie). De polis van Verzekeraar A is derhalve de oudste."

-3-

-3-

Overwegingen van de commissie

Het onderhavige geschil is als samenloopgeshil aan de commissie voorgelegd overeenkomstig artikel 2, sub 2, van haar reglement, als hoedanig de commissie het in behandeling neemt.

Artikel x van de bij Verzekeraar A lopende uitgebreide goederenverzekering bepaalt dat "boven de verzekerde som zijn gedekt goederen van derden, doch alleen voorzover het schade betreft die.....niet door andere verzekeringen is gedekt." Het vervolgblad op het polisblad bij deze verzekering vermeldt echter in een aparte bepaling dat goederen van derden tot een bedrag van f 250.000,-- verzekerd zijn. Daarom is de commissie van oordeel dat Verzekeraar A ten onrechte een beroep op genoemd artikel doet.

Aangezien goederen van derden middels een aparte bepaling op de uitgebreide goederenpolis van Verzekeraar A zijn gedekt, geldt voor dit geval naar het oordeel van de commissie artikel y, met als kopje: "Andere verzekeringen". De eerste volzin ervan luidt: "De schadevergoeding welke krachtens deze polis ten laste van de maatschappij is, wordt door haar uitgekeerd, ook al zou zij zich kunnen beroepen op wettelijke bepalingen strekkende tot vermindering van haar aansprakelijkheid wegens elders lopende verzekeringen." De tweede volzin bepaalt: "De verzekerde is dan echter verplicht zijn rechten jegens de andere verzekeraars tot beloop van die vermindering desgevraagd aan de maatschappij over te dragen."

Door de commissie op dit artikel gewezen, verklaarde Verzekeraar A: "Wij zijn van mening dat wij op grond van artikel z van onze polisvoorwaarden jo artikel 284 W.v.K. terzake van onze uitkering aan mevrouw C in de rechten zijn getreden die zij, t.a.v. bedoelde schade, zou hebben jegens haar inboedelverzekeraar, i.c. Verzekeraar B. Immers, het moge duidelijk zijn dat, nu er in de polis een expliciete dekking voor goederen van derden is gegeven, mevrouw C-binnen de optiek van artikel 284 W.v.K.- als verzekerde beschouwd mag worden." Artikel z luidt: "Bij schade aan goederen van derden kan uitbetaling door de maatschappij rechtstreeks aan deze derden plaatshebben".

Deze redenering kan de commissie niet volgen. Artikel z heeft naar haar oordeel uitsluitend betrekking op de vraag aan wie de uitkering gedaan kan worden. De overdracht van rechten wordt in artikel y, tweede volzin, geregeld, voor de situatie dat voldaan is aan de eerste volzin. Deze overdracht betreft uitsluitend rechten van de verzekerde jegens de andere verzekeraars. Volgens het polisblad is er slechts één verzekerde: het bedrijf waar het tapijt werd gestolen. Van dit bedrijf is zowel het eigenaarsbelang als het bewaarnemersbelang verzekerd. Dit bedrijf heeft naar het oordeel van de commissie geen rechten jegens de inboedelverzekeraar van mevrouw C. Indien men zou uitgaan van art. 284 W.v.K. zou het bovenstaande tot geen andere conclusie leiden.

Conclusie

De commissie concludeert dat dit geschil geregeld dient te worden op basis van artikel y van de bij Verzekeraar A lopende uitgebreide goederenverzekering.

-4-

Bindend advies

Partijen hebben zich tot de commissie gewend om een bindend advies. De commissie geeft als haar bindend advies dat Verzekeraar A dekking zal hebben te verlenen.

's-Gravenhage, 28 september 1983

De Verbondscommissie Samenloop,

de voorzitter,

w.g. B.H. van Beem

(B.H. van Beem)

de secretaris,

w.g. S.N.W. Karreman

(Mr. S.N.W. Karreman)